

РОЛЬ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ У ЗБЕРЕЖЕННІ БІОРИЗНОМАНІТТЯ

Говенько Я. С., студ. 2 курсу ФАТП, спец. «Екологія»
Тебенко Ю. М., студ. 2 курсу ФАТП, спец. «Екологія»
Науковий керівник: доц. К.С. Кирильчук

Центральне місце у переліку глобальних екологічних проблем займає проблема збереження біорізноманіття як першочергового та найважливішого показника успішності функціонування екосистем світу. Одним із шляхів його збереження є розширення територій та об'єктів природно-заповідного фонду, які виступають елементами державної екологічної мережі, а також входять до складу європейської екологічної мережі. Тому робота у цій сфері має як наукову, так і практичну цінність.

Природоохоронні території відіграють визначну роль, у першу чергу, у забезпеченні видів умовами їх природного існування, що включає наявність всіх необхідних ресурсів (як абіотичних, так і біотичних) для росту і розвитку популяцій як елементарних одиниць виду. Також ці території забезпечують збереження рідкісних видів, цінних ландшафтних форм та здійснюють контроль щодо наявності взаємозв'язку певних природних екосистем із сусідніми транскордонними. До об'єктів природно-заповідного фонду належать: природні та біосферні заповідники, заказники, пам'ятки природи, заповідні урочища, а також ботанічні сади, зоопарки, дендрологічні парки та парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва.

Станом на 01.01.2018 року природно-заповідний фонд України має в своєму складі 8296 території та об'єктів загальною площею 4,318 млн.га в межах території України. «Показник заповідності», який відображає відношення фактичної площі природно-заповідного фонду до площі держави, по Україні становить 6,6 %.

Природно-заповідний фонд Сумської області станом на 01.03.2019 рік налічує 281 об'єкт загальною площею 177456,2009 га, що складає 7,4 % від площі області («показник заповідності»). Таким чином, даний показник вищий за аналогічний по Україні. Сучасна мережа природно-заповідних об'єктів включає 19 об'єктів загальнодержавного значення площею 50,5 тис. га (28%) та 262 об'єкти місцевого значення площею 130,2 тис. га (72%). На території області представлені різні категорії ПЗФ. Серед них і природний заповідник («Михайлівська цілина»), і два національних природних парки («Гетьманський» та «Середино-Будський»), і регіональний ландшафтний парк («Сеймський») тощо. За 2018 рік створено ще 18 нових об'єктів природно-заповідного фонду, що свідчить про активну роботу фахівців-екологів у цій сфері.

На рис. 1 зображений розподіл територій та об'єктів природно-заповідного фонду за районами Сумської області.

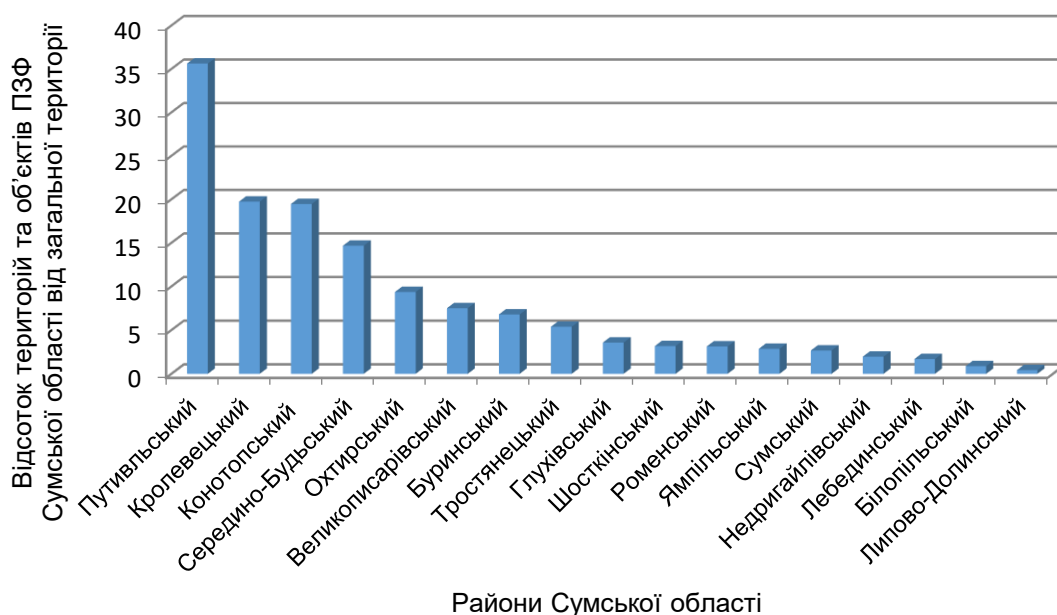

Рис. 1. Розподіл територій та об'єктів природно-заповідного фонду Сумської області по районах.

Із рисунка видно, що найбільша кількість територій та об'єктів ПЗФ зосереджено на території Путивльського району, де даний показник становить 35,62 %. Достатньо високий показник характерний також для Кролевецького, Конотопського та Середино-Будського районів, де вони дорівнюють

відповідно 19,74 %, 19,46 % та 14,69 %. Найнижчими (менше 1%) ці показники були у Білопільському (0,88 %) та Липово-Долинському (0,42 %) районах.

Отже, об'єкти ПЗФ відіграють велику роль в збереженні біорізноманіття на нашій планеті, а робота по їх створенню визначає майбутнє не тільки окремої держави, а й біосфери у цілому.